

KERTOMUS KOTIKIELEN SEURAN 128. TOIMINTAVUODESTA

S adantenakahdentenkymmenentenä-kahdeksantena toimintavuotenaan Kotikielen Seura on kokoontunut viisi kertaa. Kokouksissa on käynyt keskimäärin 52 henkeä.

Vuosikokouksessa 14. maaliskuuta 2003 seuran esimies professori PIRKKO NUOLIJÄRVI piti juhlaesitelmän »Puhutun kielen variaatio televisiokeskustelussa».

Huhtikuun 24. päivänä professori HEIKKI PAUNONEN esitelmöi aiheesta »Helsinkiäisiä puhujaprofiileja».

Lokakuun 9. päivänä professori ANNELI SARHIMAA puhui »Vähemmistöidentiteetin rakentumisesta karjalankielisessä narratiivisessa puheessa».

Marraskuun 20. päivänä professori LEA LAITISEN johtama nyky-suomen kehitystä ja vakiinnuttamista tutkinut monitieteinen ryhmä kertoi hankkeensa tuloksista. Suomen kirjakielen kehitys ja vakiintuminen 1800-luvulla -hankkeen yhteisenä otsikkona oli »Suomen kirjakielen nousu ja tuho?». Ohjelma jakaantui neljään osioon. Professori Lea Laitinen ja maisteri LAURA ERIKA TUOMINEN aloittivat puheenvuorolla »Hankkeen lyhyt historia: itsehajoavuus ja jatkuvuus», jonka jälkeen tohtori OUTI PALOPOSKI ja maisteri JYRKI HAKAPÄÄ tarkastelivat aiheetta »Monitieteisyys ja dialogisuus tutkimuksessa». Tohtori PETRI LAUERMAN ja tohtori TARU NORDLUNDIN aiheena olivat »Kirjakielen historian aineistot ja tutkimustulokset». Maisteri SIRKKA PAIKKALA ja maisteri

KATJA HUUMO puolestaan pohtivat kysymystä »Kansallinen vai kansainvälinen». Ohjelman lomassa käytiin keskustelua.

Helmikuun 5. päivänä 2004 seura järjesti kielenhuoltoillan, jossa dosentti PIRJO HIIDENMAA ja tohtori ANNE MÄNTYNYN alustivat aiheesta »Kielenhuolto — mitä ja miksi?». Tämän jälkeen keskusteltiin kielenhuollosta.

Seuran esimiehenä on toiminut professori LEA LAITINEN, ensimmäisenä varaesimiehenä tohtori MARI SIIROINEN, toisena varaesimiehenä tohtori PETRI LAUERMA, sihteerinä maisteri TONI SUUTARI, varasihteerinä maisteri JOHANNA KOMPPA, rahastonhoitajana maisteri RITVA PALLASKALLIO sekä muina johtokunnan jäseninä dosentti MARJALEENA SORJONEN, maisteri (väit.) HANNA LAPPALAINEN ja maisteri MINNA HARMANEN. Tilintarkastajina ovat olleet tohtori MIA HALONEN ja merkonomi KARRI HAAPARINNE sekä varatilintarkastajina suunnittelija ARJA LEHTONEN ja oikeustieteen kandidaatti ARNE PULLIAINEN. Kirjanpidosta on vastannut Tilitoimisto Leena Kähkönen Oy.

Seuran johtokunta on kokoontunut toimintavuoden aikana 20. maaliskuuta 2003, 24. huhtikuuta 2003, 9. lokakuuta 2003, 19. joulukuuta 2003 ja 23. helmikuuta 2004 eli yhteensä viisi kertaa.

Seurassa oli kaksi kunniajäsentä ja 752 jäsenmaksunsa maksanutta vuosijäsentä, joista 312 oli täysjäseniä ja 440 opiskelijajäseniä.

▷

Seuraa on edustanut Tieteellisten seurain valtuuskunnan vuosikokouksessa tohtori MARI SIROINEN, Suomen tiedekustantajien liiton vuosikokouksessa professori LEA LAITINEN ja Sanakirjasäätiön valtuuskunnan vuosikokouksessa professori PIRKKO NUOLIJÄRVI.

Seuran ja Virittäjän arkistot on siirretty vuosien 1997 ja 2002 aikana Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjallisuusarkistoon lukuun ottamatta tuoreinta aineistoa. Kandidaatti JAN STRANDBERG on viime vuoden loppuun mennessä luetteloinut ja järjestänyt arkistoaineiston Sanakirjasäätiön ja seuran maksamien apurahojen turvin.

August Ahlqvistin, Yrjö Wichmannin, Kai Donnerin ja Artturi Kanniston rahastojen valiokunta, johon ovat kuuluneet Suomalais-Ugrilaisen Seuran edustajina professori SIRKKA SAARINEN, dosentti TAPANI SALMINEN ja asemansa puolesta Suomalais-Ugrilaisen Seuran esimies professori ULLA-MAIJA KULONEN sekä Kotikielen Seuran edustajina dosentti MARIA-LEENA SORJONEN ja tohtori PETRI LAUERMA, on kokouksessaan 20. helmikuuta 2004 päättänyt antaa vuoden 2003 jaettavissa olevasta tuotosta ja aiemmin tehdystä varauksesta, jotka ovat yhteensä 11 000 euroa, 2 500 euron palkinnon JAAKKO LEINOLLE hänen väitöskirjastaan *Antaa sen muuttua. Suomen kielen permissiivirakenne ja sen kehitys*, 2 500 euron palkinnon MINNA SAARELMA-MAUNUMAALLE hänen väitöskirjastaan *Edhina ekogidho — Names as links: The encounter between African and European anthroponymic systems among the Ambo people in Namibia*, 1 200 euron palkinnon RIHO GRÜNTHALILLE hänen väitöskirjastaan *Finnic adpositions and cases in change*, 1 200 euron palkinnon VESA JARVALLE hänen väitöskirjastaan *Venäläisperäisyys ja ekspressiivisyys suomen murteiden sanastossa*, 1 200 euron palkinnon SALLA KURHILALLE hänen väitöskirjastaan *Co-constructing understanding in se-*

cond language conversation, 1 200 euron palkinnon PEKKA PÄLLILLE hänen väitöskirjastaan *Ihmisryhmä diskurssissa ja diskurssina* ja 1 200 euron palkinnon SARA ROUTARINTEELLE hänen väitöskirjastaan *Työtöt äänessä. Parenteesit ja nouseva sävelkulkukertojen vuorovaikutuskeinoina*.

E. A. Saarimaan rahaston lautakunta, johon ovat kuuluneet professori LEA LAITINEN, tohtori MARI SIROINEN, tohtori PETRI LAUERMA ja maisteri TONI SUUTARI, on kokouksessaan 12. helmikuuta 2004 päättänyt antaa vuosien 2002 ja 2003 jaettavissa olevasta 2 987,44 euron tuotosta ja vuonna 2002 tehdystä 872,51 euron varauksesta 400 euron palkinnon neljälle alle 30-vuotiaana suomen kielen alalta tieteellisen artikkelin kirjoittaneelle tutkijalle. EVELIINA KORPELA palkitaan artikkelista »Lapset lääkäreinä ja potilaina: Miten institutionaalisia rooleja ilmaistaan leikeissä?» (*Virittäjässä* 1/2002), KATRI LEHTOVAARA artikkelista »4- ja 7-vuotiaan lapsen miksi-kysymykset aikuisen ja lapsen välisessä vuorovaikutustilanteesta» (*Virittäjässä* 1/2002), TANJA VAITTINEN artikkelista »Vanhan kirjasuomen yhdysverbit» (*Sananjalassa* 45) ja JUSSI YLIKOSKI artikkelista »Havaintoja suomen ns. viidennen infinitiivin käytöstä» (*Sananjalassa* 45). Tuoton ja varauksen jäännös varataan käytettäväksi vuonna 2006.

Lauri Kettusen rahaston lautakunta, johon ovat kuuluneet professori LEA LAITINEN, tohtori RIHO GRÜNTHAL ja maisteri TONI SUUTARI, on kokouksessaan 12. helmikuuta 2004 päättänyt antaa vuoden 2003 jaettavissa olevasta 1 452,61 euron tuotosta 200 euron palkinnon RIIKKA HOKKASELLE hänen pro gradu -työstään »Kuolemaa merkitsevät metaforat viron kielessä» ja osoittaa 1 200 euroa Lauri Kettusen jäämistöön kuuluvan vepsän sanaluettelon digitoimiseen. Tuoton jäännös liitetään pääomaan.

Hesteon koululaiskielirahaston lauta-

kunta, johon ovat kuuluneet professori LEA LAITINEN, lisensiaatti LAILA KOSKI, maisteri RITVA PALLASKALLIO ja maisteri TONI SUUTARI, on kokouksessaan 12. helmikuuta päättänyt varata vuoden 2003 tuoton, 44,25 euroa, myöhempää käyttöä varten.

Lisäksi voidaan todeta, että Helsingin II normaalikoulun oppilaiden keskuudessa järjestettiin keväällä 2003 slanginkeruukilpailu, jossa jaettiin palkintoina yhteensä 140 euroa vuosina 2000, 2001 ja 2002 kertyneistä tuottovaroista. Palkinnoista päättivät professori PIRKKO NUOLIJÄRVI, oikeusneuvosmies PIRKKO KOSKINEN, tohtori MARI SIROINEN ja maisteri TONI SUUTARI Hesteon rahaston lautakunnan ylimääräisessä kokouksessa 28. toukokuuta 2003. Lautakunnan kokoonpano oli tuolloin sama kuin kilpailusta päätettäessä 24. helmikuuta 2003. Keruun tulokset ovat säilytteillä Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksessa.

Kuluneena toimintavuonna seura on onnitellut tohtori IRMELI PÄÄKKÖSTÄ, professori ALHO ALHONIEMÄÄ, professori MATTI PÄÄKKÖSTÄ, maisteri RAIMO JUSSILAA, professori PAULI SAUKKOSTA, professori MAIJA GRÖNHOLMIA, lisensiaatti HANNU REMESTÄ, tohtori SAULO KEPSUA, professori RAIJA BARTENSIA ja professori ANNELI KAUPPISTA. Surunvalittelunsa seura on esittänyt maisteri REINO PELTOLAN, maisteri MARJA LEHTISEN ja professori GÖRAN KARLSSONIN omaisille.

Aikakauslehti Virittäjä ilmestyi vuonna 2003 neljänä vihkona, joissa oli yhteensä 640 sivua. Päätoimittajuuden ovat jakaneet dosentti MARJA-LIISA HELASVUO ja dosentti SUSANNA SHORE. Toimitussihteerinä on työskennellyt kandidaatti URPU STRELLMAN. Kirjallisuusosastoa ovat hoitaneet maisteri SUVI HONKANEN ja maisteri JOHANNA VAATTOVAARA. Suomi toisena ja vieraana kielenä -toimituksesta on vastannut maisteri SIRK-KU LATOMAA. Lisäksi toimitukseen ovat kuuluneet tohtori SARA ROUTARINNE, joka on

hoitanut äidinkielenopetuksen osuutta, ja maisteri TONI SUUTARI, joka on työskennellyt verkkosivutoimittajana. Taloudenhoitajana on ollut kandidaatti SANNA AHJONIEMI. Lisäksi vuoden 2003 aikana opiskelijat MERLIJN DE SMIT ja PETTER MOROTTAJA tarkastivat sanahakemistoja Virittäjän maksamien työskentelyapurahojen turvin.

Aikakauslehti Virittäjän toimitusneuvosto on kokoontunut vuoden 2003 aikana kaksi kertaa. Toimitusneuvostoa johti seuran esimies professori LEA LAITINEN. Muina jäseninä toimivat dosentti HANNELE FORSBERG, professori SIRKKA-LIISA HAHMO, dosentti OILI KARIHALME, professori ANNELI KAUPPINEN, dosentti VESA KOIVISTO, dosentti EINO KOPONEN, dosentti LAILA LEHIKONIN, professori MINNA-RIITTA LUUKKA, professori AILA MIELIKÄINEN, dosentti PIRKKO MUIKKU-WERNER, dosentti URHO MÄÄTTÄ, professori URPO NIKANNE, professori PIRKKO NUOLIJÄRVI, dosentti TIINA ONIKKI-RANTAJÄÄSKÖ, professori MARJATTA PALANDER, professori ANNELI SARHIMAA, dosentti KIRSTI SIITONEN, dosentti MARIA-LEENA SORJONEN, professori HELENA SULKALA ja dosentti MARIA VILKUNA.

Seuran ja Virittäjän pitkäaikaisten sijoitusten arvoksi on vuoden 2003 tilinpäätöksen merkitty 44 527,93 euroa. Pankkitalletusten ja kassan määrä on puolestaan ollut tilikauden päättyessä 39 943,77 euroa. Näistä varoista, jotka olivat yhteensä 84 471,70 euroa, kuului seuralle 5 962,42 euroa, E. A. Saarimaan rahastolle 21 609,19 euroa, Lauri Kettusen rahastolle 21 063,61 euroa, Hesteon rahastolle 3 001,88 euroa ja Virittäjälle 32 834,60 euroa. Taseeseen on merkitty myös muita eriä. Vuoden 2003 taseessa vastaavaa ja vastattavaa on kumpaakin yhteensä 91 940,22 euroa.

Virittäjän tuotot olivat vuonna 2003 ilman avustuksia yhteensä 27 397,79 euroa. Nämä tulot ovat kertyneet tilaismaksuista (25 017,81 euroa), tekijänoikeuskorvauk-

sista (1 641,60 euroa) ja sijoitusten tuotoista (738,38 euroa). Suomen Akatemia myönsi julkaisuavustusta 16 000 euroa, mutta osa siitä oli maksettava takaisin, joten avun lopulliseksi määräksi muodostui 15 351,85 euroa. Yhteensä Virittäjän tulot olivat 42 749,64 euroa. Kuluja kertyi 50 299,75 euroa. Suurimmat kulut aiheutuivat painatuksesta (19 151,28 euroa), postituksesta (6 648,11 euroa), palkoista, palkkioista ja korvauksista (sosiaalikuuluinen 20 106,07 euroa) sekä apurahoista (1 700 euroa). Toimisto- ja muita kuluja kertyi 2 694,29 euroa.

Virittäjän tulos vuodelta 2003 on siis 7 550,11 euroa alijäämäinen. Tämä johtuu pääasiassa painatus- ja postituskulujen jaksoitusvirheestä. Vuoden 2003 aikana on maksettu viiden Virittäjän numeron painatus ja postitus, koska vuoden 2002 tilinpäätöksessä ei otettu huomioon vuoden 2002 viimeisen numeron kuluja. Vuoden 2002 tilinpäätös olikin siksi Virittäjän osalta 7 578,62 euroa ylijäämäinen. Koska Virittäjän vuoden 2002 ylijäämä on samansuuruinen kuin vuoden 2003 alijäämä, vuosien 2002 ja 2003 tulokset tasaavat toisensa.

Osaltaan yli- ja alijäämän muodostumiseen vaikuttaa Suomen tiedekustantajien liiton vuonna 2002 myöntämä 1 500 euron apuraha, joka on tuottona vuoden 2002 tilinpäätöksessä. Apuraha on kuitenkin käytetty suurimmalta osin vasta seuraavana vuonna ja näkyy vuoden 2003 kuluissa, koska varauksia ei ollut tehty.

Seuran omat kulut olivat 3 115,52 euroa ja tuotot 2 587,00 euroa, joten seuran tulos vuodelta 2003 on 528,52 euroa alijäämäinen. Seuran kulut ovat aiheutuneet etupäässä jäsenpostituksista, jäsenkokousten järjestämisestä ja kirjanpidosta. Tuottoja on kertynyt lähinnä jäsenmaksuista (2 500 euroa).

Kotikielen Seuran ja Virittäjän vuoden 2003 yhteinen tilinpäätös osoittaa tuottoja 45 336,64 euroa ja kuluja 53 415,27 euroa, joten alijäämäksi tulee 8 078,63 euroa, mutta lopullinen alijäämä on europyöristysten takia 0,08 euroa pienempi eli 8 078,55 euroa. ■

Helsingissä 14. maaliskuuta 2004

TONI SUUTARI
Kotikielen Seuran sihteeri

KAHDESKYMMENES POHJOISMAINEN KIELITIEEEN KONFERENSSI HELSINGISSÄ 7.–9.1.2004

Helsingin yliopiston yleisen kielitieteen laitos isännöi kahdennekkymmenettä pohjoismaista kielitieteen konferenssia (Scandinavian Conference of Linguistics) 7.–9. tammikuuta. Helsinkiin koontui lähes 200 lingvistiä noin 20 maasta. Konferenssi oli järjestyslukunsa lisäksi merkittävä myös siksi, että ensimmäisestä

pohjoismaisesta lingvistikokouksesta Ruotsin Kungälvissä tuli tänä vuonna kuluneeksi kolmekymmentä vuotta. Tuolloin paikalla oli 70 osanottajaa neljästä maasta kuuntelemassa 25:tä esitelmää (Andersson 1974: 189). Tänä vuonna Helsingissä pelkästään sektioesitelmiä oli noin 50. Tämän lisäksi oli vielä viisi kutsuesitelmää sekä sama